

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:	APARE DUMINECA	Prețul inserțiunilor
Parohiile cl. I. și II. pe un an 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . 300 Lei Pentru preoți și particulari . . . 300 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 500 Lei	Manuscrisele nu se inapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”. Iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș	Pentru publicațiuni oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

Cruciații români apărători ai civilizației creștine.

De: Prof. C. Rudneanu

Războiul actual pune în vileag o serie de probleme creștine. O întrebare de seamă este dacă Românii sunt pe aceeași linie a trecutului lor, în războiul dela Răsărit la care participă? Acela care cunoaște istoria neamului, n'are niciun fel de răspuns de dat nimănui, fiindcă faptele trecutului nostru sunt grăitoare. În decursul istoriei noastre, noi Românii ne-am născut popor creștin, la lumina vieții creștine ne-am întemeiat viața politică a statului — ne-am înjghebat cele dintâi Țări-Române, deoparte și de alta a Carpaților.

Sub umbra sfintelor mânăstiri și biserici, ne-am adăpostit întotdeauna, când furia barbarilor ne amenința — dar, ceice poartă pe buzele lor cuvântul sfânt al Evangheliei lui Hristos, n'au putut fi răpuși niciodată. Și așa, zărrile istoriei au devenit drumul drept al luptei sfinte pentru păstrarea a tot ce e creștin. *Ființa creștinismului a fost legată de ființa neamului și astfel, o îmbinare armonioasă de divin și național, ne-au ridicat pe culmile biruinței seculare.*

Cei dintâi volvezi români, au fost cruciați și apărători ai civilizației creștine din Europa. Ei, în numele lui Hristos, apărătorul și mântuitorul neamului omenesc, au început lupta grea contra păgânilor, năvălitori ai Europei, și faptele lor au fost minunile de vitejie ale unui neam oțelit în virtuți creștinești și strămoșești.

Lupte mari, decisive, au înscris în cronicile veacurilor trecute numele celor ce s'au jertfit pentru triumful vieții creștine și eliberarea Europei de sub jugul tiranic al păgânilor.

Azi, când din Răsărit amenință vântul pri-

mejdios al nimicirii civilizației creștine și prefacerea Europei într'o lume a celor fără de Dumnezeu, unde domnia viperelor iudaice amenința să sugă sângele creștinilor și să triumfe domnia satanică, care a călcat în picioare cele mai umane drepturi: proprietatea, familia și religia — Românii din nou au deschis paginile vechilor cronici și au reînviat văleaturile mândriei naționale din trecutul glorios al celor ce înfruntă moartea pentru păstrarea patrimoniului național zi creștin. Domnia celor din Răsărit însemna robia pe veci a sufletului creștin și izgonirea definitivă a lui Dumnezeu din mijlocul creștinilor. Dar Bunul Dumnezeu la timp a pedepsit pe ceice i-au pângărit altarele sfinte și i-au luat numele în deșert: — *Românii alături de popoare creștine au participat glorios la lupta definitivă a izgonirii celor fără Dumnezeu din Europa.*

Românii, în războiul din Răsărit, participă glorios, mai glorios ca alte popoare, ca și cruciații, apărători ai civilizației creștine. Și această apărare a civilizației creștine, este semnificativă. Istoria Românilor, n'a fost nici un moment contrazisă. Niciodată nu ne-am situat alături de ceice urau pe Dumnezeu, totdeauna am suferit, am urcat drumul greu și spinos al luptei cinstitute, pentru apărarea pământului nostru strămoșesc. Pildă mai vie, mai frumoasă ca aceasta nu poate fi.

Lupta de cruciați ai Românilor, e lupta pentru eliberarea sufletului creștin din robia păgândă a celor fără de Dumnezeu din Răsăritul Europei. Românii își aduc aminte în aceste clipe extraordinare de cuvintele sf. Scripturi: „Ce va folosi omului dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?” (Mat. XVI, 26).

Acesta-i sensul luptei române din Răsărit!

Drumuri de lumină.

„Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit“ (Ioan XI, 21).

Era mare jalea în casa și în sufletul surorilor: Marta și Maria, pentru moartea fratelui lor Lazăr. Vecinii, prietenii și toți cunoscuții, care veniseră să le mângâie, se frământau cu fel de fel de gânduri: dacă ar fi chemat pe cutare sau cutare doctor, dacă ar fi luat cutare doctorie, etc. etc., Lazăr n'ar fi murit. Ele, însă, știau un singur lucru: că de-ar fi sosit, chiar și în clipă din urmă, *Invățătorul*, care le iubea, căruia Maria i-a uns picioarele cu mir și i le-a șters cu părul capului, Lazăr n'ar fi murit. De aceea când, după patru zile, a venit Iisus în Betania, ele, Marta întâi și apoi Maria, l-au întâmpinat cu cuvintele: „Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit“ (Ioan XI, 21).

O Betanie îndurerată, o Betanie plină de jale, nu de moartea unui om, ci a milioanei, este astăzi lumea întreagă. Un cimitir de cruci de lemn, lângă care plâng mame, soții, surori, nenumărați copii orfani.

Dar se vor mistui rând pe rând monștrii de oțel, se vor sfârși tezaurele țărilor, se vor slei puterile luptătorilor și sângele va înceta să mai curgă. Se vor scula atunci politicienii, diplomații, economiștii, sociologii, filosofii, etc. și vor face fel de fel de teorii asupra cauzelor celui mai crâncen războiu, pe care l-a văzut vreodată lumea. Lipsa de echilibru între puteri, nedreapta împărțire a bunurilor pământului, spațiul vital, apărarea și purificarea raselor și alte multe teorii vor face să crească uriaș bibliotecile lumii fără însă a putea aduce o reală tămăduire mării suferințe.

Căci adevărata cauză trebuie căutată și de data aceasta în îndepărtarea de lume a singurului și eternului Tămăduitor. „Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit!“

De ai fi fost Tu, Iisuse, în inimile conducătorilor țărilor, politicienilor, diplomaților, ca și a oamenilor de rând, n'ar fi fierf așa de îngrozitor cazanul de ură al Satanei, încât la un moment dat să se reverse potop peste întreaga lume.

De ai fi fost Tu, Iisuse, la „Liga Națiunilor“ și nu bancherii și Litvinof-Finkelstein, alt duh s'ar fi sălășluit acolo; s'ar fi împărțit mai drept bogățiile pământului; această societate ar fi putut deveni o adevărată binecuvân-

tare pentru lume și nu ceea ce a fost: un nou și amăgitor „Turn Babel“!

Dar Tu ai fost departe, nu pentru că ai voit Tu așa, ci pentru că noi, mai nebuni decât Gadarenii de odinioară, nu numai te-am rugat să ieși, dar te-am isgonit din hotarele vieții noastre, prin credințele, faptele și prin toate rătăcirile noastre!

Da, iubiți cetitori, aceasta este adevărata cauză a mării suferințe de azi! De aceea singura cale de tămăduire este numai întoarcerea la El, la „doftorul sufletelor și al trupurilor noastre“, pentru ca și El, al cărui râu de dragoste nu-l pot stăvili toți munții păcatelor noastre, să se întoarcă la noi și să ne spună ca odinioară femeii gârbove: „Te-ai slobozit de boala ta“ (Luca XIII, 12) sau ca lui Lazăr celui intrat în putreziciune: „Lazăre, vino afară!“ (Ioan XI, 43).

O recunosc și o mărturisesc aceasta nu numai preții, ci oameni de știință, oameni cari au trăit ei mai întâi toată tragedia veacului și au bătut toate drumurile rătăcirii. Spune *Giovanni Papini* în minunata sa carte: „*Vieța lui Iisus*“.

„Marea încercare s'apropie de sfârșit. Omenirea, depărtându-se de Evanghelie, s'a ales cu pustiul și cu moartea. Multe făgădueli și amenințări s'au împlinit. De-acum, nouă desnădăjduiților, nu ne mai rămâne decât nădejdea întoarcerii Tale.“¹

Și, ca înaintea ultimului inel de salvare, se roagă:

„Rugămu-ne deci Iisuse, noi, renegații, vinovații, cei născuți în afara vremii, noi cei ce ne mai aducem aminte de tine și ne silim din răspuțeri să trăim cu tine, dar stăm mereu prea departe de tine, noi, cei din urmă, desnădăjduții, întorșii de pe mare și de pe muceha prăpastiei, rugămu-te să te mai întorci odată printre oamenii ce te-au ucis, printre oamenii ce teucid de-una, spre a ne da la toți, ucigași în întunec, lumina vieții adevărate.“²

Dar cum să ne întoarcem, cu ce să începem și prin ce să desăvârșim această întoarcere, ca și El să-și întoarcă fața și mila Sa spre noi? Iată întrebări la care, cu ajutorul lui Dumnezeu, voi încerca să răspund în câteva încreștări viitoare, desprinzând din Cartea Sfântă singurele și eternele *drumuri de lumină*.

Pr. Zosim Oancea

1. Giovanni Papini: *Vieța lui Iisus*, trad. de Alexandru Marcu, București ed. Cugotarea, p. 559.

2. Ibidem, p. 558.

Un erou al Banatului:

Generalul Ion Drăgălina.*

Trăim aceleași zile istorice ca și în 1916, când Generalul Ion Drăgălina — tatăl Generalului Cornel Drăgălina — își dăruise viața atât de eroic pentru desrobirea Românilor de sub jug străin. Viteazul între viteji, eroul dela Jiu și Cerna, privește acum de dincolo de mormânt spre noi îndeosebi, bănătenii lui dragi din acest colț de pământ străbun. Fiind pe patul suferinței, cu brațul ciuruit de gloanțe, gândul lui ocrotitor nu ne-a părăsit nici o clipă, încât străluminat lăuntric de viziunea viitorului scumpului său Banat, a cerut fiului său zicându-i: „Cornel, îndreaptă-mă cu fața spre Banat. Tu să le spui că am murit cu ei în gând.“

Și astfel Generalul Ion Drăgălina a fost simbolul năzuințelor noastre, după cum ful său, Generalul Cornel Drăgălina, va să intruchipeze a avea acele sfinte năzuinți în realitate și fapt istoric. Cu toată soartea mășteră, noi n'am pierdut nădejdea izbăvirii, ci insuflați de duhul lui Ion Drăgălina am crezut și credem mai mult ca oricând că repararea nedreptății din 1918 va trebui să vie cât de curând.

Și, — iată că în zilele vieții noastre, sub îndemnul aceluiaș măreț gând, fiul eroului dela Jiu și Cerna, Generalul Cornel Drăgălina pășește pe acelaș drum pentru izbânda totală a visului împlinit odinioară doar pe jumătate. Căci, acum ori nici odată — este momentul înfrățirii a toată suflarea românească. Istoria ne schițează un viitor mare și nu putem crede să fie altcum. De aceea, noi credem în Neamul nostru cu tăria credinții sfinților în Dumnezeu; credem într'o altă viață românească cu tăria credinții martirilor creștini în viața de veci, și — mai credem în vecinicia Neamului nostru și în puterea lui de sacrificiu pentru mântuirea noastră!...

Gândul eroului Ion Drăgălina a căpătat putere dinamică prin purtarea de grijă a fiului său General Cornel Drăgălina pentru ca bănătenii cu toții să fim „o apă și un pământ“.

Acum, la 25 ani dela moartea eroului Ion Drăgălina. Banatul întreg, — așa după cum i-a fost dorința să-l știe — e hotărât să-i immortalizeze figura, dăltuindu-o în piatră. În Caransebeșul marilor vlădici, locul nașterii lui Ion Drăgălina, și dorința noastră este să fie așezat cu fața spre noi, cu brațul întins drept înainte, arătând cu degetul spre cei ce așteaptă mântuirea!...

Pr. A. Uroș-Doloveanu

O nouă pastorală.

Inchinător al ortodoxiei, neamul nostru nu și-a lăsat nici-odată din mână armele de luptă pentru cruce. Noi Români nu ducem războiul sfânt numai din 1941, ci dela începutul ființei noastre am stat mereu cu armele în mână fără întrerupere, aproape numai cu fața spre răsăritul aducător de păgânism și barbarie. În toate războaiele noastre nu am fost împinși la luptă numai din instinctul elementar de conservare, ci mai ales de acea înaltă forță spirituală, pe care ne-a făurit-o în suflete credința în Dumnezeu adevărat, care ne stă în ajutor și convingerea că acest Dumnezeu Atotputernic nu părăsește niciodată pe cei ce stau pe temelia dreptății și adevărului. În lupta noastră de azi suntem pe linia poruncii lui Dumnezeu care a dat oricărei vieți dreptul la viață iar celor aleși le-a dat și misiunea deosebită de a conduce pe cei abătuți dela căile dreptății și credinții.

Forța brutală și puterea aurului nu îndreptătesc pe cei ce le-au dobândit să aibe rol de pedagogi ai neamurilor pământului, ci numai forța morală a celor curați și drepti-păstrători în credință și viață ai legii Domnului.

În poporul nostru profund creștin, și azi ca și în trecut, spiritul ofensiv al luptei și al jertfei, se arată parcă azi, sub ochii noștri, în lumina unei nebănuite măreții.

Cei cari au în mâna lor cârma acestui brav și cuminte popor, au tot dreptul să se bucure, ca în fața unei regăsiri, dar totdeodată să-și ia față de el obligații îndoite. Și în numele Neamului, dar și în numele Domnului, care are nevoie de acest popor în tăinuțele sale orânduirii în lume.

Dela muncitorul cel mai umil și până la cărturarul cel mai lumnat, toți ne aflăm pe unul și acelaș câmp de luptă, care trebuie

* Publicat în „Năde dea” din Vârșeț, Nr. 65, din 27 XI, 1941.

să fie pururea un câmp de glorie și de biruință pentru Dumnezeu.

Noi, preoții Bisericii noastre, crescuți din tulpina sănătoasă a poporului peste care suntem cu jurământ solemn puși să-l păstorum după legile Domnului și ale Neamului, respectând hotarele legii, am întovărășit poporul în toate sușurile lui spre dreptate și lumină.

În atâtea lupte de deslușire și de biruințe naționale am stat în frunte. Din tot ce s'a făcut, nimic nu s'a făcut fără noi. Datorită nouă, Biserica a fost totdeauna vatra caldă în care s'a făurit și s'a încheșat limba și cultura, unitatea și tăria noastră. Poate în dragostea lor de neam, unii am căzut și în exagerări pe care parte din contemporani nu le-au aprobat, dar pe care apoi istoria le-a înregistrat cu vorbe de cinstire, iar poporul le-a îmbrăcat în haină de legendă.

În lupta cea de azi și cea de mâine, suntem la datorie.

După concepțiile și necesitățile războiului modern, întreaga națiune luptă.

Un lucru însă să nu-l pierdem din vedere. Războiul de azi, impune nu numai preotului mobilizat la unitățile militare de pe front, ci și celor rămași în parohie, noi probleme de pastorație.

În fiecare parohie este un fel de dute-vino al ostașilor chemați la datorie. Unii dintre luptători vin, alții pleacă, unii în concediu, alții în scurte permisi, spre a merge din nou să ducă mai departe lupta de nimicire pe pământul fără de margini al întinsurilor rusești, a dușmanului, fără de care nu putem avea nici pace, nici siguranță.

Avem, deci, îndatoriri noi de îndeplinit și înlăuntrul slujbei preoțești și în afară de ea.

Căci, ca orice organism care are nevoie de o cât mai bună întreținere, cu cât depune efort mai mare, asemenea și o națiune când se găsește în încordarea luptei, are nevoie de prezență la posturi a tuturor. Nouă preoților niciuna din aceste îndatoriri să nu ni-se pară străină de misiunea noastră, căci numai pe Dumnezeu îl slujim.

Să fim atenți!

Căci durerile și suferințele războiului, lipsurile de tot felul, greutăți — și o, Doamne! sunt atâtea greutăți fără graiu, fără nume — ce lovesc pe oameni, slăbesc puterea de rezistență și de înțelegere a celor slabi și pot constitui teren prielnic de încuibare a multor nemulțumiri și rătăcirii,

Urmează)

Pr. D. V. Anuțoiu

Lacrimi pe mormântul a doi eroi: Gheorghe M. Vilcea și Ștefan Bălan.

...5 Octombrie 1941. Zi de Duminecă, zi de rugăciune, zi de prezență la sf. liturghie, în mijlocul școlarilor lor dragi, pentru directorul școlii primare din Macoviște, sublocotenentul erou *Gheorghe M. Vilcea* și directorul școlii primare din Răcăjdia, locotenentul erou *Ștefan Bălan*, a fost zi de înfrare în legendă, în epopeea neamului.

...O datorie de conștiință față de memoria celor doi eroi, căzuți pe câmpul datoriei, pentru Țară și Cruce, în aceeași zi și în aceeași luptă, — făcând parte din acelaș regiment de dorobanți — mă determină să încerc a încreșta pe răbojul recunoștinții sf. noastre Biserici strămoșești, vieața plină de fapte frumoase, creștinești, a doi apostoli ai slovei românești.

Primul, sublocotenentul *Gheorghe M. Vilcea*, mi-a fost colaboratorul sincer, de muncă trudnică, zilnică, pentru ridicarea satului meu natal, celălalt, locotenentul *Ștefan Bălan*, a fost conștiincios slujitor al stranei și al întăririi credinței strămoșești, în Răcăjdia, apreciat de toți cari l-au cunoscut.

Fii ai aceleiași provincii, olteni, fii ai Doljului, a două comune vecine: Măceșul de Sus și Bârca, destinul, care i-a înfrățit până și dincolo de moarte, i-a așezat ca luminători ai neamului, în două comune vecine: Macoviște și Răcăjdia.

Crescuți în Craiova, la școala marelui pedagog bănașan *Ștefan Velovan*, au venit în Banatul marelui lor dascăl, cu ceea ce au avut mai frumos în sufletul lor, au venit cu puterea lor de muncă întreagă, cu entuziasmul, spiritul de inițiativă și de întreprindere, caracteristic oltenilor.

Și simțindu-se în mijlocul nostru ca și la ei acasă — așa cum s'a simțit marele dascăl bănașan *Ștefan Velovan* în Craiova, în mijlocul lor — s'au dăruit Banatului, hotărâți să rămână pentru totdeauna fii ai acestei provincii.

...Pe *Ștefan Bălan* l-ai găsit prezent în strană la toate serviciile divine — mărturisește păr. protoereu *Ion Orăvișanu* — cântând în rând cu cantorii ceilalți, ca și „dascălul confesional“ de odinioară. Era apoi nelipsit de

lângă preot la toate înmormântările, cântând și răspunzând la ectenii cu școlarii săi dragi.

Prin tot ceea ce a fost și a făcut, Răcăjdenii au văzut în Ștefan Bălan, un demn urmaș, atât la catedră cât și în biserică, al vestitului și conștiinciosului cantor și bun pedagog, „dascălul confesional” Gheorghe Guga, la a cărui școală se formase timp de zece ani, ca prim colaborator.

Pierderea Răcăjdiei prin moartea eroică a lui Ștefan Bălan este cu atât mai simțită, cu cât directorul școlii primare din Răcăjdia a dat dovezi că va fi un vrednic urmaș al marilor săi înaintași: Emilian Novacovici, Nicolae Mircea și Gheorghe Guga.

Pentru Macoviște, pierderea eroului Gheorghe M. Vilcea este tot așa de mare, ca și a lui Ștefan Bălan pentru Răcăjdia, căci și acesta, n'a lipsit delă nici un serviciu divin, delă nici o înmormântare și prin exemplul său de adâncă pietate creștinească, a contribuit mult la întărirea sentimentului religios în sufletele generațiilor tinere.

... Avea atâtea planuri frumoase de viitor, în legătură cu școala lui, cu biserica, pe cari, amândoi, le vedeam peste câțiva ani, prin munca noastră, altcum de cum sunt azi... iar la moarte, a mers cu atâta seninătate! Căci, între altele, iată ce scria soției sale dragi, din Tighina, în 24 Sept. 1941: „... ajuns în Tighina, am rămas uimit când am văzut ravigiile pe cari le-au făcut dușmanii lui Hristos. Sunt cu Bălan și Dr. Albai. Ne continuăm drumul — mergem, știi unde — să răzbumăm pe Hristos cel hulit și neamul nostru batjocurit!...”

Aceste cuvinte lapidare, dintr'o carte poștală, scrisă din Tighina, vorbesc deajuns despre cel care a fost eroul Gh. Vilcea.

În războiul mondial din 1914—18, cel care a căzut mai întâiu din Macoviște pe câmpul de onoare, a fost directorul școlii, dascălul confesional *Mihai Copie*, fiu al Borlovenilor-Vechi, din Almăjul lui Doda, iar în războiul sfânt de azi, a fost tot directorul școlii, sublocotenentul *Gh. M. Vilcea*.

Acelaș sat, aceeași școală, în două rânduri au dăruit neamului ceea ce au avut mai de preț, prin continuarea aceluiași destin vitreg și implacabil.

... În cimitirul de eroi al regimentului din care făceau parte, străjuți de două cruci și

două căști, contopiți cu pământul fraților moldoveni, atât de încercați în decursul veacurilor și mai ales sub regimul bolșevic, dorm somnul de veci două tinere vieți românești, de care se legaseră atâtea speranțe de mai bine, două trupuri sfârtecate de schije blestemate.

Pe urma lui Ștefan Bălan plânge, neconsolată, o tânără soție, mamă a unui copilăș, care zadarnic va aștepta să se mai întoarcă de pe front tăticul lui.

Pe urma lui Gheorghe M. Vilcea, plânge o soție și mai tânără, văduvă de războiu la 17 ani, după o căsătorie de numai 3 luni.

Plânsul, ca și așteptarea lor, vor fi zadarnice.

Și zadarnică rămâne și așteptarea școlărilor lor dragi, cari vor păstra în sufletele amintirea lor sfântă, de adevărați apostoli ai slovei românești și exemple vii, de sacrificiu suprem, pentru neam, țară și cruce.

... Amintirile ca și lacrimile, mă copleșesc... 5 Octomvrie!...

Zi fatală pentru două tinere familii românești, pentru două sate bănățene, pentru două școli, zi de dăruire totală pentru neam, zi de jertfă supremă a două tinere vieți, vei rămâne totuși zi de pios omagiu pentru cei cari am cunoscut pe cei doi eroi ai neamului, pentru cei cari vom înțelege, că suntem datori să ne plecăm cu smerenie în fața jertfei lor sfinte, și să le proslăvim memoria an de an.

Eroi ai neamului! Biserica strămoșilor voștri, prin noi slujitorii ei, se va ruga pentru sufletele voastre tot timpul și nu va uita trupurile voastre sfârtecate de schijele dușmanilor lui Hristos, pentru care voi v'ați jertfit.

5 Octomvrie!

Vei rămâne zi de doliu pentru Biserica Neamului din două sate bănățene, pe care au iubit-o atât de mult cei doi eroi, dar vei rămâne și zi de preamărire a numelui lor, exemple vii, demne de urmat, pentru generațiile cari vin după noi, și cari trebuie să meargă pe acelaș drum de izbăvire națională și creștinească, pe care au mers ei cu atâta seninătate!

Preot Dr. Iacob Crețu

Căci precum cerul cel nou și pământul cel nou, pe care le voi zidi, — zice Domnul, — vor rămânea înaintea mea, așa va dăinui deapururi neamul vostru și numele vostru.

(Ieremia, I, 22)

Tiparnițele și bucoavnele de Viena și Buda.

În istoria cărții didactice românești, tipografia din Viena scrie un prim și foarte însemnat capitol, prin multele manuale ce au slujit cu prisosință școala iliro-valahă, timp de aproape un veac. Iar pentru cultura și literatura națională, a dat scrierile datorate penelor unor prea bine cunoscuți învățați ai vremii: Samuel Micu-Klein, Gheorghe Șincai, Ioan Molnar-Pinarul, Ienache Văcărescu, R. G. Golescu, M. Cantacuzino, Gh. Lazăr, G. C. Roja, Mihail G. Boiagi, Dionisie Fotino, Dimitrie Cantemir și a altor slovări, pentru cari, osteneala dată redeșteptării neamului, ridicării lui pe o treaptă demnă de „nobilă-i origină” era un ideal...

Tipăriturile de Viena

sunt enumerate cu următoarele date: anul apariției cărții, numele autorului — dacă e cunoscut —, titlul cărții și limba în care a fost scrisă.

- 1771, —, Bucvar, rom.
 1774, —, Catechism, sârb., rom., germ.
 1777, —, Aritmetică, rom.
 1777, —, Bucvar, rom.
 1777, —, Cartea Mariei Terezia pentru încorporarea Bucovinei, rom.
 1777, —, Catechism mic, rom.
 1777, —, Ducere de mână către cinstire, rom., germ.
 1779, Samuel Micu Klein, Carte de rogacioni, rom.
 1780, Klein - Șincai, Elementa linguae dacoromanae, lat.
 1781, —, Bucvariu, rom.
 1781, S. M. Klein, Dissertatio canonica de matrimonio, lat.
 1782, S. M. Klein, Dissertatio de jejniis, lat.
 1782, —, Ducere de mână către aritmetică, rom. și germ.
 1784, —, Catechism mic, rom. și germ.
 1784, —, Ortografie sau scrisoare dreaptă, rom.
 1784, —, Prescurtă arătare pentru Dumnezeu, rom.
 1785, —, Carte trebuincioasă pentru dascăli, rom., germ.
 1785, —, Catihisis mic, rom., germ.
 1785, —, Ducere de mână către aritmetică, rom., germ.
 1785, —, Învățătură creștinești, rom.
 1785, Ioan Molnar, Economia stupilor, rom.
 1785, —, Proclamația lui Iosif II pentru desființarea iobăgiei, rom.
 1786, —, Așezământul lui Iosif II pentru țărani din Bucovina, rom.
 1786, —, Orânduiala lui Iosif II pentru pădurile din Bucovina, rom.
 1786, —, Orânduiala lui Iosif II pentru vânătăre, rom.
 1786, —, Preoția sau îndreptarea preoților, rom.
 1787, —, Poslanie sau Dreapta oglindă a păcii, rom.
 1787, —, Rânduiala judecătorească, rom., germ.
 1787, —, Scurtă învățătură părinților duhovnicești, rom.
 1787, Ienache Văcărescu, Gramatică românească, ed. II, rom.
 1787, Ioan Geanetu, Refutarea tratatului lui Ocelus despre natura Universului, grec., franc.
 1788, —, Ducere de mână către cinstire, rom., germ.
 1788, Ioan Molnar, Deutsch-walachische Sprachlehre, germ.
 1788, —, Pravilă de obște, rom.
 1789, —, Scurtă învățătură părinților duhovnicești, rom.
 1790, —, Bucvariu, germ., rom.
 1792, —, Ducere de mână către frumoasa scrisoare, rom.
 1793, —, Adunarea cazaniilor, rom.
 1793, —, Ceaslov, rom.
 1793, —, Ducere de mână către cinstire, rom., germ.
 1793, —, Psaltire, rom.
 1794, —, Calendar, rom.
 1795, D. Cantemir, Întâmplările cele mai vrednice de amintit în Valahia, grec.
 1795, D. Caracaș, Poeme medicale, grec., lat.
 1797, C. Ucuta, Noua Pedagogie, aromânește.
 1800, G. R. Golescu, Atlas de tabele geografice, grec.

- 1803, Zenobie C. Pop, *Metrica*, grec.
- 1806, M. Cantacuzino, *Istoria Țării-Românești*, ed. Tunusli, grec.
- 1807, G. Haineș, *Versuri la statuia lui Iosif II*, rom.
- 1808, G. Lazăr, *Versuri la logodirea Impăratului Franz I cu Ludovica*, rom.
- 1808, Heineccius, *Elemente de filosofie, logică și etică*, grec.
- 1812, G. C. Roja, *De luxu in medicamentis*, lat.
- 1813, G. Boiagi, *Gramatica macedo-română*, grec., germ.
- 1814, M. Partzulla, *Gramatica franceză*, grec.
- 1817, L. Vasile Popp, *De funeribus plebejis Daco-Romanorum*, lat.
- 1817, D. N. Darvari, *Istoria univesală*, grec.
- 1817, [Grigorie Ierodiacon], *Combaterea dialogurilor lui Neofit Duca*, grec.
- 1818, —, *Elogiu Principelui Ioan Gheorghe Caragea*, grec.
- 1818, Dionisie Fotino, *Istoria Daciei*, grec.
- 1818, Dionisie Fotino, *Noul Erotocrit*, grec.
- 1818, At. Hristopol, *Versuri și proză*, grec.
- 1818, —, *Legiuirea lui Caragea*, grec.
- 1818, Polizois Kontos, *Invățătura variată*, grec.
- 1818, —, *Francisc I Impăratul Austriei Patent*, germ., rom.
- 1818, —, *Francisc I Impăratul Austriei Edict*, germ., rom.
- 1818, —, *Francisc I Impăratul Austriei Decret*, germ., rom.
- 1819, —, *Omul de lume*, trad. de V. Gergely de Csokotis, rom.
- 1821, [At. Hristopulos], *Der neue Griechische Anacreon*, trad. de At. Em. Poppa, germ., grec.
- 1823, Macarie Ieromonah, *Anastasimatariu*, rom.
- 1823, M hai G. Boiagi, *Scurtă gramatică neo-grească*, grec.
- 1826, Alexi I, *Gramatica daco-romana*, lat.

Ion B. Mureșianu

Ș T I R I

Personale. Prea Sfințitul Părinte Episcop s'a reîntors Duminică după amiazi 25 I a. c. dela București unde călătorise în vederea aranjării unor cauze de interes bisericesc și cultural.

„Misionada episcopatului din Ardeal în Basarabia și Transnistria“ este subiectul conferinței ce va ține astăzi P. S. Sa Părintele Episcop Veniamin în cadrul ciclului de conferințe organizate de Extensiunea Universitară și Astra.

Demisia Arhiepiscopului de Canterbury. Cu toată vârsta lui de 78 ani, arhiepiscopul de Canterbury, precum ne aducem aminte, nu s'a sfiit să susțină — dealtfel de conivență cu jidovitul Roosevelt — că Sovietele Rusești luptă pentru libertatea popoarelor și a conștiințelor. Această urâtă palmă dată Bisericii anglicane de însuși capul ei, rămâne ca un stigmat al decadenței ei... Demisia arhiepiscopului — produsă zilele acestea — nu ușurează cu nimic, nici starea de servilism orb a acestei Biserici, nici conștiința șefului ei.

Predici în Catedrală. La Dumineca vameșului a predicat pâr. protodiacon *Teodor Roșca*, iar la sărbătoarea sfinților Trei Erarhi pâr. *Gheorghe Noaghea*, profesor pensionar.

„Lumina Satelor“, foaia întemeiată de I. P. S. Arhiepiscop și mitropolitul Nicolae a împlinit 20 ani de neîncetată apariție, bineroditoare în cuprinsul lumii ortodoxe române din Ardeal și Banat. Foaia a determinat curentul de învioreare a credinței și de reîmprospătare în taințele misticismului creștin ortodox, servindu-l cu abnegație demnă de toată lauda. La împlinirea celui de al doilea deceniu, urăm acestei foi să ducă tot mai departe stindardul redeșteptării ortodoxe românești, spre bine meritata isbândă!

Din motive străine de noi și de voia noastră numărul trecut al foii a apărut cu întârziere de câteva zile.

Fiind sub tipar
în curând va apare:

Carte de Rugăciuni

pentru trebuințele drept-
măritorilor creștini.

CONCURS

În baza ordinului Ven. Consiliu eparhial Nr. 5426 B. ex 1941, din 22 Moemvrie 1941, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru postul de preot în parohia de clasa I-a din comuna **Glimboca**, protopresbiteratul Caransebeșului.

I BENEFICII :

1. Sseiunea parohială în estindere de 44 jug. 1553 stp.
2. Birul parohial uzitat (24 Lei anual, de Nr. de casă, 1 $\frac{1}{2}$ oca fasole și 2 fuioare), cari se ridică la umbliarea cu sf. Cruce: $\frac{1}{2}$ la Ajunul Botezului și $\frac{1}{2}$ la Înălțarea sf. Cruci.
3. Casa parohială cu grădină și intravilan de 361 stj. p. cu supraedificatele economice necesare.
4. Veniturile parohiale uzitate.

II INDATORIRI :

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorințele preotești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nicio altă renumerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificațiunea recerută pentru parohii de cl. I a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Glimboca, prin P. On. Oficiu protopopesc al Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a P. On. Domn Protopresbiter tractual, în vreo Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Consiliul parohial escrie acest concurs cu majoritatea membrilor.

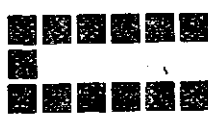
Glimboca, din ședința Consiliului parohial, ținută la 8 Ianuarie 1942.

Președ. : **Ierom. I. Dălea** Secret. : învăț. **N. Simeria**
cond. of. parohial 1-3 dir. în pens.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

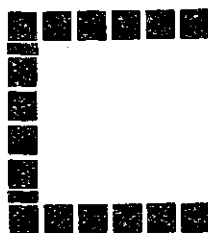
Pr. Isaia Suru
administrator protopresb.

Obiecte de cult

poliandre din alamă masivă, tavă pentru anaforă, cruce pentru molitfelnic, cădelnițe, sfeșnice, rîpizi etc.

Cărți de ritual

Evangelie de alpaca argintat cu colțuri pe plus, Evangelie din metal, în întregime de alpaca etc.

de vânzare în Caransebeș, la :

Libr. Diecezană.

La **Librăria Diecezană** din Caransebeș se află spre vânzare următoarele

cărți de predici

de :

I. P. S. S. Patriarh NICODIM

Semițe Evangelice pentru Ogorul Domnului vol. I, cuprinzând 75 predici catihetice pentru popor, Lei 120.

Semițe Evangelice pentru Ogorul Domnului vol. II, cuprinzând cuvântări apologetice, Lei 120.

Semițe Evangelice pentru Ogorul Domnului vol. V, cuprinzând 58 cuvântări la postul mare, Lei 120.

Semițe Evangelice pentru Ogorul Domnului vol. VI, cuprinzând predici la sărbăt. rile împărătești, Lei 120.

Semițe Evangelice pentru Ogorul Domnului vol. VII, cuprinzând cuvântări la sărbătorile Maicii Domnului, Dumineci, etc., Lei 110.

Semițe Evangelice pentru Ogorul Domnului vol. VIII, cuprinzând cuv. Liturghice, Lei 110.

Semițe Evangelice pentru Ogorul Domnului vol. X, cuprinzând vieța și operele sfinților Părinți, Lei 90.

Semițe Evangelice pentru Ogorul Domnului vol. XII, cuprinzând predici pentru tineretul școlar, Lei 90.

Ogorul Domnului, vol. XX, cuvântări pastorale, Lei 180.

Urmarea lui Iisus Hristos, Lei 35.

Un păstor model, Lei 100.

Primele zile ale creștinismului, Lei 180.

